

אמונים נצח

דברות קודש מאת
כ"ק רבינו אב"ד שליט"א

רעווא דרעווין שב"ק פרשת תצוה - זכור תשפ"ה
הדתחזקות באמונה ובטחון בהשי"ת בימי חודש אדר

משתה היין בעת המשך רעווא דרעווין פרשת תצוה
שושן פורים תשפ"א
פנינים יקרים דברי חיזוק נפלאים ודזין עילאין
שנאמדו כטוב לב המלך ביין

פרשת כי תשא - פורים
תשפ"ה

י"ל ע"י מכון

'אמונים נצח - קאסאן'

תוכן העניינים

♦ דברות קודש ♦

רעווא דרעווין שב"ק פרשת תצוה - זכור תשפ"ה

ההתחזקות באמונה ובטחון בהשי"ת בימי חודש אדר.....ג

'והאר עינינו במוצותיך' קושיות ודקדוקים בפרשת תצוה ♦ 'ראשית גויים עמלק' התגברות עמלק על השורש והיסוד ♦ 'לא תאונה אליך רעה' הבוטח בה' אין לו ממה לירא ♦ 'אין בהם טבע ומנהגו של עולם' הידיעה שאין שום טבע בעולם ♦ 'איסתכל באורייך וברא עלמא' הבריאה מונהגת לפי התורה ♦ 'אל תאמר בלבך כוחי ועוצם ידי' הזכירה שהכל רק מכוחו של השי"ת ♦ 'שויתי ה' לנגדי תמיד' לא להסיח דעת מזכירת הבוית"ש ♦ 'לקיים את ימי הפורים האלה' גודל וערך הזמן בימים האלו

♦ שידות קודש ♦

משתה היין בעת המשך רעווא דרעווין פרשת תצוה - שושן פורים תשפ"א פנינים יקרים דברי חיזוק נפלאים ורזין עילאין שנאמרו כטוב לב המלך ביין.....טו

ינתן גם מחר ♦ והוא יהיה לי לעטרת צבי ♦ דור עיקש ופתלתול ♦ אשר לא כדת ♦ לא יעברו מתוך היהודים ♦ עת כי אפתח פי בנשמת כל חי ♦ מבטן שאול שיוועני ♦ והדל לא ימועיט ♦ קושטא קאי ♦ עד דלא ידע ♦ הכסף נתון לך

לקבלת הדב"ק ולכל ענייני הגליון ניתן לפנות לפקס הב"ל או לפל': 058.32.94976	יד"ל ע"ו מבין אמונים נצר - קאמא בית שמש *** פקס: 02.5666.566
© כל הזכויות שמורות	

דברות קודש

רעווא דרעוויזן פרשת תצוה – זכור תשפ"ה

♦ 'להודיע שכל קוויך לא יבוש' ♦

ההתחזקות באמונה ובטחון בהשי"ת בימי חודש אדר

'והאר עינינו במצוותיך' קושיות ודקדוקים בפרשת תצווה ♦ 'ראשית גויים עמלק' התגברות עמלק על השורש והיסוד ♦ 'לא תאונה אליך רעה' הבוטח בה' אין לו ממה לירא ♦ 'אין בהם טבע ומנהגו של עולם' הידיעה שאין שום טבע בעולם ♦ 'איסתכל באורייתא וברא עלמא' הבריאה מונהגת לפי התורה ♦ 'אל תאמר בלבך כוחי ועוצם ידי' הזכירה שהכל רק מכוחו של השי"ת ♦ 'שויתי ה' לנגדי תמיד' לא להסיח דעת מזכירת הבוית"ש ♦ 'לקיים את ימי הפורים האלה' גודל וערך הזמן בימים האלו

הפנים משבת לשבת הוא! והנה גם לגבי הקמורת מצינו בסוף פרשתן (ב-ז) שהיו מקטירים אותה פעם אחת בשחרית ופעם אחת בין הערבים.

ויש להבין מה נשתנה השולחן מהמגורה והמזובה, שרק עבודתו של השולחן שהוא הלחם היה תמיד ממש בלי הפסק כלל, ובפרט לפי מה שפסק הרמב"ם (ממדין ומוספין פ"ה ה"ד) כמאן דאמר בגמרא (מנחות 105:) שכשהיו מוציאים את הלחם בשבת ומכניסים את הלחם החדש, היו עושים זאת בבת אחת, זה מכניס וזה מוציא, כדי שלא ישאר השולחן בלא לחם אפילו רגע אחד, ומה הענין בזה.

'והאר עינינו במצוותיך' קושיות ודקדוקים בפרשת תצווה

בפרשתן (כ-כג) 'ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד, באוהל מועד מחוץ לפרוכת אשר על העדות יערוך אותן אהרן ובניו מערב עד בוקר לפני ה' חוקת עולם לדורותם מאת בני ישראל!'

ופירש רש"י (ד"ה להעלות) שתיבת 'תמיד' האמורה כאן פירושה בכל לילה ולילה, וכמו לגבי קרבן 'התמיד' שהיה רק בזמנים קבועים כמשך היום ולא תמיד ממש. ומסיים רש"י 'אבל תמיד האמור בלחם

זה שהחמירה בו התורה כל כך, ולמה הקפידה התורה לחבר בין החושן לבין האפוד.

עוד נאמר שם (ספ' פ' ב') 'ונתת אל החושן את האורים ואת התומים והיו על לב אהרן בבואו לפני ה' ונשא אהרן את משפט בני ישראל על ליבו לפני ה' תמיד', ופירש רש"י (ד"ה את האורים) שהשם המפורש היה מאיר ומתמם את דבריו של הכהן. ויש לדקדק מהו עניין 'התומים' ומה היה חסר הכתוב באומרו לשון 'האורים' לבד, מה ניתוסף בלשון 'התומים' שמשמע שיש כאן ענין של תמימות דווקא.

בגמרא (מגילה כה.) אמרו 'משנכנס אדר מרבין בשמחה'. ויש לדעת למה מרבין בשמחה כבר מראש חודש אדר ולא רק בימים שבהם התרחש הגם ונהפוך הכל מיגון לשמחה, ובאמת מקרא מלא דיבר הכתוב (ספ' ט כג) 'והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב', [ומהאי טעמא היו מקומות שלא אמרו תחנון בכל חודש אדר (עי' יפרח צימיו לדיק וזידיטשזב) 77 מד. סקן נהג רביה"ק העטרט צני מזידיטשזב ז"ע)], וצריך לדעת מה טעמו של דבר זה.

'ראשית גויים עמלק'

התגברות עמלק על השורש והיסוד

במדרש תנחומא בריש פרשתן (פ"ח ב) הסמך לפסוק זה את הפסוק בשיר השירים (ב טו) 'הינך יפה רעייתי הינך יפה עיניך יונים', ודרש על זה 'אמר ר' יצחק, אמר להם הקדוש ברוך הוא דונמא שלך דומה ליונה, כיצד כשהיה נח בתיבה מה כתיב, 'וישלח את היונה וגו' ותבוא אליו היונה לעת ערב' (בראשית ח ט-יב), אמר להן הקב"ה מה היונה הביאה אורה לעולם, אף אתם שנמשלתם ליונה הביאו שמן זית והדליקו לפני, שנאמר ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית'. ולהבין בעי מה רצה המדרש להשיענו במה שדימה את כנסת ישראל ליונה של נח, וכן קשה היכן מצינו שהיונה 'הביאה אורה לעולם', והרי היא רק הביאה עלה של זית ולא שמן זית, ואיזה אור יש על ידי העלה.

בהמשך הפסוקים (כח ו-כט) נאמרה צוואת עשיית האפוד והחושן, והתורה מאריכה בפרטיות לצוות את אופן קשירת החושן באפוד כדי שלא יזח החושן מעל האפוד, ובחז"ל (יומא עג.) מצינו שיש לאו מיוחד שלא יזח החושן מהאפוד, ויש מרבתינו הראשונים (עי' מנח"מ מנז"ח ק' ד"ה שלח) שסבירא להו שאף שלא בשעת עבודה יש לאו זה, ויש אומרים שאפילו כשאין הכהן לובש את האפוד אסור שהחושן יפרד ממנו. והדבר צריך ביאור, מהו עומק המכוון בענין

היום קראנו את פרשת זכור כתקנת חז"ל
(מגילה כח.), ושם נאמר (דברים כה ז-ט)
'זכור את אשר לך עמלק בדרך, בצאתכם
ממצרים אשר קרך בדרך ויונב בך כל
הנחשלים אחריו ואתה עיף וינע ולא ירא
אלוקים, והיה בהניח ה' אלוקיך לך מכל
אויביך מסביב בארץ אשר ה' אלוקיך נותן
לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק
מתחת השמים לא תשכח'.

בספרה"ק עבודת ישראל (לפרשת זכור ד"ה זכור)
כתב דברים נלהבים בענין נצחיות
כוחו של עמלק שהוא הוא שורש הרע
והסמ"א, וז"ל: 'שותא דעלמא לקרוא
ולכנות אדם רשע בשם עמלק, ואין לך
דבר למטה שאין לו שורש ומעם. והנה
הענין הזה, מפני שעמלק במזמאתו
וברשעתו הכנים במלחמה אז איזה ניצוץ
וענין רע בלב כל איש אשר לא לחם כנגדו
כראוי. כי עיקר ענין עמלק הוא היצר הרע
צורך כל אדם, וזה 'מלחמה לה' בעמלק
מדור דור' (שמות יז טז), דהיינו שבכל דור
ובכל שעה היא המלחמה הגדולה אשר
אנחנו נלחמים תמיד כל ימי היותנו על
הארץ, עכלה"ק.

המזרם מדברות קדשו, שמלחמת עמלק
היא מלחמה תמידית בכוח הרע,
שכל איש מישראל נלחם בכוח הרע
והטומאה שהכנים בו עמלק, וזהו ענין זכירת

מעשה עמלק, שהוא בכדי לזכור ולא להסיר
דעת ממלחמה זו. ויש לדעת באיזה ענין
נלחם בנו עמלק שצריכים אנו ללחום עמו
בענין הזה, וכן יש להבין את מה שכתב
רביה"ק העמרת צבי מזידימשוב זי"ע (עטרת
צני פ' ג' שלם על הוזה"ק סה. ד"ה ועל דא לאשית)
ששמע מהרה"ק מראפשיין זי"ע, אשר
התיבות 'אמחה' - 'מחה תמחה' המה ראשי
תיבות 'אמת', ולהבין בעי מה ענין האמת
למלחמת עמלק.

עמלק הוא הוא ראש ושורש הרע, כמו
שכתוב (צמדנר כד ט) 'ראשית גויים
עמלק', וכאשר ביאר הרה"ק מצאנו זי"ע
(דברי חיים לפרשת זכור ד"ה צפוק זכור) ענין זה,
ששבעת האומות הם כנגד שבע המידות,
שהם מנסים להתגבר ולהפיל את האדם
במידת החסד ובמידת הגבורה וכו', [ולכן
כתב רביה"ק הרר"א מליז'ענסק זי"ע בצעטיל
קמן (אמת ט) שכשמתעוררת אצל האדם מידה או
תאוה רעה, יאמר בכל כוחו בזה הלשון:
'הכנעני החיתי האמורי הפריזי החיוי והיבוס
והגרנשי' וינצל, כדי לשבר את כוחם של ז'
האומות].

לא כן הוא התגברותו של עמלק, כי הוא
מתגבר ונלחם עם האדם עוד קודם
שבא לידי מעשה ומידה בפועל, אלא עוד
בראשית הכל, שהוא הרצון והמחשבה של
האדם לעשות מעשה טוב, ללמוד תורה או
לגמול חסד וכדומה, כבר מגיע עמלק

ומקדרו מזה, ומנסה לעקור את הכל בשורשו, ולכן נקרא 'ראשית', שהוא נעמד ומפריע כבר בהתחלה. וזהו חורבן גורא ואיום, שאינו מניח ליהודי שההתעוררות והתשוקה שיש לו להתקרב אל עבודת ה' תביא אותו לידי מעשה וחפץ, אלא הוא הורס וגוול את כל הרצון וההתעוררות, ונשאר האדם ח"ו בלי כלום, עכת"ד.

'לא תאונה אליך רעה' הבוטח בה' אין לו ממה לירא

בפרשת בשלח (שמות י"ז ז) מבואר שלפני מלחמת עמלק היה מצב בכלל ישראל שהיו שואלים ומסופקים 'היש ה' בקרבנו אם אין', ועל זה נענשו במלחמת עמלק כמבואר שם ברש"י (ס"ט פ"ג ט"ז וי"ג), וזוהי ההקדמה למעשה עמלק. כי כשאיש יהודי חי וזוכר תמיד מהשי"ת באופן של 'ה' בקרבנו' ממש, והוא יודע וזוכר כסדר שהבורא ית"ש מנהיג ומחיה אותו לפרטי פרטים, ואין שום מציאות מבלעדיו יתברך, אזי אין שום מציאות שכוח הרע יוכל להתגבר עליו.

כמו שכתב הרמב"ם (מורה נבוכים ח"ג פרק נ"א) שזהו פירוש הפסוקים (מילים ט"ז ט-י) 'כי אתה ה' מחסי עליון שמת מעונך - לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באוהלך', שעל ידי ידיעה זאת, לא שייך שום רעה ונגע,

וה"ל: 'הנה התבאר לך, כי הסיבה בהיות איש מבני אדם מופקר למקרה ויהיה מזומן לאכול כבהמות, הוא היות נבדל מהשם, אבל מי שאלוקיו בקרבו לא יגע בו רע כל עיקר, אמר השי"ת (ישעיה מ"א י) 'אל תירא כי עמך אני אל תשתע כי אני אלוךך', ואמר (ש"ס מג ג) 'כי תעבור במים אתך אני וכנהרות לא ישטפוך' וגו', כי כל מי שהביא עצמו עד ששפע עליו שכל ההוא, יתדבק בו ההשגחה וימנעו ממנו הרעות כולם, ואמר דוד המלך ע"ה (מילים ק"ט ו) 'ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם', עכ"ל

כמעשה שהיה עם הגה"צ ר' דניאל פריש זצ"ל בעל 'מתוק מדבש', שתקופה מסוימת היה סובל ממיחושים וכאבים ל"ע ולא מצא מזור למחלתו, אחר זמן שמע על רופא מסוים שעל ידי כוח 'האנרגיה' וכדומה שהיה בידיו היה פועל ומביא רפואות להרבה חולים, ואכן הוא הזמין אצלו תור והגיע אליו. הרופא ערך עליו את התנועות וכו' שהיה עושה, וניסה משך זמן בכה ובכה לא הצלחה, עד שאמר לו שהיות שהוא חושב מהשי"ת כל העת, אינו יכול לעזור לו, כי אין לכוחות אלו שום שייכות אליו.

הידיעה וההכרה בזה שה' אלוקינו תמיד נמצא איתנו ומנהיגנו כאשר ישא העולל את היונק, ואלופו של עולם כאן בכל תנועה ותנועה, כמו שלימדו אותנו הבעש"ט

'אין בהם טבע ומנהגו של עולם' הדיעה שאין שום טבע בעולם

זה היה ענין נס פורים, לגלות ולהבהיר את השגחת השי"ת אף בתוך הטבע וההסתר, וכמבואר בספח"ק קדושת לוי (קדושות לפורים) בארוכה, וזאת כדי ללמדנו שגם הטבע הוא גם ממש. כהגדרתו של הרבי חזון איש זצוק"ל (ע"י אגרות חזו"ט ח"א לה) שאין בין נס לטבע אלא שהטבע הוא גם תמידי והנס הוא רק לזמן קצר, וכדברי הרמב"ן הנודעים בסו"פ בא (שמות יג טז ד"ס ועמה) 'שאיין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שיאמין שכל דברינו ומקרינו כולם ניסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד'.

כה ביאר בספח"ק יערות דבש (ח"א דרוש ג') את דברי הגמרא (יומא כט.) שנמשלה אסתר לאיילת השחר כיון שגם פורים דומה לזמן של עלות השחר שכוכבי הבוקר מתחילים להאיר בו. ולכאורה קשה, שבשלמא בנס של היפוך הטבע, כקריעת ים סוף וכדומה, שפיר נחשב זה להארה ולבחינת יום, אבל הנס של פורים שלא היה בו שום השתנות בטבע ומנהג הבריאה, למה נחשב הוא ליום ולשמש שמאירה אחר החושך והלילה.

ומבאר הרבי ר' יהונתן בדברים נפלאים, שכל גם גלוי שהוא לא כדרך

הק' ותלמידיו זי"ע, שפירוש 'אין עוד מלבדו' אינו רק שאין עוד אלוהים מבלעדיו ית"ש, אלא שאין עוד שום מציאות וחיות בעולם שאינו הא"ס ב"ה בעצמו שמחיה אותו הדבר, ושכל פרט מהבריאה מושגח בפרטיות ממש, ולכל עלה שנושר מהעץ וקש שנפל מהעגלה יש כתובת מדוייקת שהוכרזה מלעילא, ידיעה זו היא התשובה והפתרון לכל הבעיות והדאגות הכעסים והלחצים, כיון שאם 'ה' לי' אזי 'לא אירא', כי מה יש לדאוג ולפחד ולהיות נטרד מדברים של מה בכך, הלא מלך מלכי המלכים ב"ה מנהיג אותנו בכל עת ורגע, ומה לו כי יתמלא בטרודת וכדומה, הלא אנוכי ה'.

כאשר האריך בזה בחובות הלכבות (שער סגמון), שכיון שכל הבריאה מונהגת ומושגחת אך ורק על ידי השי"ת ואין שום כוח ומציאות אחרת וזולתו, אם כן מה ירויח האדם מלפנות אל אמצעי זה או אחר, לבקש מהאדם הגשמי שיעזרהו וישיעהו, והרי אין לו כלל אפשרות לעשות דבר לטוב או למוטב מבלי ההשגחה העליונה, וכאמור על ידי נעים זמירות ישראל בספר תהילים (קמו ג-ה) 'אל תבטחו בנדיבים כבן אדם שאין לו תשועה, תצא רוחו ישוב לאדמתו ביום ההוא אבדו עשתונותיו, אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה' אלוהיו'.

הרחמן והמרחם. וזהו גם כוח עמלק שהתגדל בבית זקינו עשוי הרשע, שהראש שלו היה בשלימות, [כמו שאמרו (סוטה יג.) שראשו של עשוי נטמן במערת המכפילה], והוא היה בקיא בכתבי הארז"ל ובכל החכמות כולם [כמו שכתב בספה"ק שם משמואל (מולדות מע"ז ד"ה יש להצין) בשם הרבי ר' בונים זי"ע בזה"ל: 'אל תחשבו שעשוי היה נראה כאיכר מגושם, אלא היה לובש לבנים ואומר תורה בשלש סעודות'], אבל מכאן ועד לידיעה והכרה 'בלב' שה' הוא האלוקים אין עוד - הדרך עוד ארוכה. ולכן נקרא בשם 'ראשית' כי רוצה לעקור את האמונה שהיא ראשית ויסוד הכל.

זאת ועוד, שעל ידי שהאדם זוכה לחיות עם האמת הגמורה הזאת, והוא 'חי וגושם' שכל העובר עליו בפרטי פרטיות מושגח ונגזר מהבורא ית"ש בכבודו ובעצמו, ממילא הוא מתאים את סדר הנהגתו לציווי התורה, ולא ח"ו שמתאים את התורה לפי צרכיו שלו, כיון שהוא זוכר תמיד שכל הקורה בעולם הוא מהשי"ת, ואם כן אין שום אפשרות שירוויח ולו פרוטה אחת מכך שיעבור על איזה הידור וגדר בעבודת ה', ואף אם הרכב מחכה וצופר בחוץ כשהוא באמצע אמירת 'ובא לציון', אין לו מחשבה להפסיד את סיוע התפילה ח"ו, אלא אדרבא לכל היותר יפסיד את הפגישה החשובה וכדומה.

ומנהג הבריאה, אין לו קיום לזמן ארוך, 'כי ה' לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר' [לשון הרמב"ן שם], והוא קבע את סדרי הבריאה שלא ישנו את תפקידים. אבל הנם של פורים היה בתוך המבע, שבמשך י"ב שנים היו בשושן הבירה פרטים ומאורעות שונים ומשונים, שבעיני בשר לא היה נראה שיש להם איזה קשר ושייכות לעם בני ישראל, ורק לבסוף נתגלה למפרע שהכל היה בהשגחה מדוקדקת ופרטית מלמעלה, וכל חלק מהתמונה השלים את כל המעשה.

ממילא על ידי גם זה התגלה שכל הבריאה היא גם אחד ארוך, וכל מה שמתרחש בעולם הוא בהשגחה פרטית ממש, וזהו כדוגמת האור המבהיק אף בתוך הלילה, שגם בזמן שלא רואים בחוש את הנם וההארה, מאמינים ויודעים שמאת ה' היתה זאת והכל בחשבון עמוק ונכון, שזהו ממש כעין האור שמאיר קימעה אף בתוך הלילה וההסתר, בזמן עלות השחר כשאור וחושך משמשים בערבוביא, עכ"ד.

ונמצא שענין הנפילה של 'היש ה' בקרבנו אם אין' שהיתה כאמור הפתח להתגברות עמלק, הינה שהאדם אמנם 'יודע' שיש מנהיג לבירה, אבל אינו 'חי' עם הבהירות שהשי"ת הוא ממש 'בקרבנו', והוא מנהיגו על כל צעד ושעל, ואין לו שום דבר שלא מושגח בעינא פקחא על ידי האב

'איסתכל באורייתא וברא עלמא' הבריאה מונהגת לפי התורה

הבריאה מונהגת על פי התורה, כמו שאמרו בזה"ק (מ"ה ט: מ"ג קפ.ב). שהקב"ה הסתכל בתורה וברא את העולם לפי התורה, וממילא אין שום צד ומחשבה לומר שעל ידי קיום התורה יפסיד האדם ממה שנגזר לבוא אליו, ועל האדם להתאים את מעשיו לפי חוקי ודיני התורה ורק כך יוכל לקבל את השפע המוכן בעבורו, וכי יעלה על הדעת לומר שהאדם יפסיד ח"ו כיון שהוא רוצה בכל נפשו לקיים את רצון ה' ואת עבודתו, והשי"ת לא יזמין לו פרנסה אם לא שימעט בעבודתו, הם מלהזכיר.

מש"ל למה הדבר דומה, למעשה שאולי היה בעיירה אחת לפני שנים רבות, שבני העיירה התארגנו והתכוננו למעמד כביר של 'הכנסת ספר תורה', שבשנים קדמוניות לא היה זה מעשים שבכל יום, אלא מעמד נדיר ונכבד שהיה מלווה בהתרגשות עצומה ובהכנה דרבה, והנה בין כל ההכנות החליטו פרנסי העיירה שכל הנשים אשר נשא ליבן אותנה בחכמה יטוו ויכינו את המעיל לספר התורה המהודר, ואחר כך יעברו על כל המעילים, והמעיל אשר ייטב בעיניהם הוא אשר יזכה לשמש כמעיל לס"ת, ויעשו כן.

ביום המיועד להכנסת ספר התורה התקבצו כולם לבית הכנסת, והנשים הצדקניות אשר הכינו מעילים לספר תורה הביאו כל אחת את המעיל שעשתה והכינה ביגיעה, ופרסו את כולם כשמלה על השולחן, כדי שהרב יבחר את הטוב והנאה מכולם. הרב אכן הגיע והתחיל לעבור על כל המבחר המיוחד, והנשים עמדו בעזרת נשים והשקיפו על כל הנעשה למטה.

לבסוף נבחר המעיל המיוחל שהיה עשוי בפאר והדר וכולו אומר כבוד, אמנם כשניסו להלבישו על ספר התורה נוכחו לראות שהוא קצר מידי ולא מכסה את כל הספר. ניסו הגבאים בכה ובכה, זה מושך מכאן וזה מנסה למתוח משם, אך לשווא, התברר שחסרים כמה סנטימטרים במעיל הנאה. לפתע נקרא הרב כרחיפות לפתח בית הכנסת, וכשפנה לשם באה ונעמדה לפניו האשה שתפרה והכינה את המעיל הזה, ועצה 'טובה' בפיה, שיקצרו את הספר תורה ויחתכו ממנו קצת, והכל יבוא על מקומו בשלום...

כך נראים פני הדברים כשאדם מנסה להתאים ולקצר את התורה לפי מעשיו שלו, והוא יוצא באמצע התפילה כיון שרוצה להספיק את הרישום המוקדם במקום עבודתו וכדו', או שמכנים הוא ח"ו את המלפון לבית המדרש כי הוא הושש שמא

בהמה, והרמז בזה, שהאיש אשר חושב ומדמה שכוחו ועוצם ידו הם שעוזרים לו, אזי או שהוא חיה או שהוא בהמה, אבל 'אדם' בוודאי שאינו... שכן באמור, אין למחשבה זו שום סמך ושום הגיון.

בזה אמרו לבאר (גן יוסף אות מתקנא, ועוד) את מטבע הלשון שאנו מתפללים שיומין לנו השי"ת את מזונותינו 'בהיתר ולא באיסור', ולכאורה הוא מן התימה, וכי צריכים אנו לבקש ולהתפלל שהשי"ת לא יתן לנו את פרנסתנו בדרך אסורה, הרי פשוט שלא יתכן שיהיה כן. אלא הכוונה שזוהי בקשה עצומה שלא נהיה 'אסורים' וקשורים בקשר של יינתק מהפרנסה, אלא שנוכח להיות 'מותרים' ומשחררים מדאגה זו, ונעסוק במצוות ההשתדלות רק כדי לקיים את העונש של אדה"ר ונעשה זאת בקרירות נפלאה, ולא נהיה ח"ו שקועים ועסוקים בזה לגמרי בלי מנוחה והרחבת הדעת.

והנה ענין קידוש החודשים נמסר לבית דין, והתורה אומרת (שמות יג ז) 'החודש הזה לכם', והיינו שההחלטה על עיבור החודש וקביעת ראש החודש מסורה לבית דין, ואפילו הם שוגגים או מוטעים, ויש לזה השפעה על טבע והנהגת הבריאה, שלפי קביעת החודש נקבעים כמה דברים בעולם. וביתר עומק, י"ב החודשים מכוונים כנגד י"ב שבטי קה, והם השורשים והמפתחות לכל

יהיה לו איזה שיחה דחופה באמצע הלימוד והתפילה לקל חי, ואינו משכיל להבין שהכל הוא מעשה תעתועים, כי לא יתכן בעולם להפסיד מההידור בקיום רצון ה', ואין שום מציאות להרוויח מהמיעוט והחיסור בעבודת הבורא ית"ש.

'אל תאמר בלבבך כוחי ועוצם ידי' הזכירה שהכל רק מכוחו של השי"ת

ישמענו אוזניו של האדם את שפיו מדבר ואומר בכל יום כשמברך הוא בשם ומלכות 'ברוך אתה ה' המחזיר נשמות לפגרים מתים', והיינו שהוא מודה בפה מלא שעד לפני זמן קצר היה הוא בנדר 'פגר מת' ממש, ורק שהשי"ת החזיר לו את חיותו ונשמתו ברוב רחמיו וחסדיו, ואם כן איך יוכל לחשוב כעת ש'הוא' הולך להביא פרנסה ו'הוא' יעשה ויצליח בכך ובכך, וכדומה לזה, הלא הוא בעצמו הורה ואמר שכלי השי"ת הרי הוא פגר מת, ובוודאי שרק הבורא ב"ה בעצמו יזון ויפרנס אותו, ואל לו למעות ולשקוע במחשבות הבל של 'כוחי ועוצם ידי' ח"ו.

בדרך צחות יש לומר, שהתיבות 'כוחי ועוצם ידי' הם ראשי תיבות 'כוי', שאמרו חז"ל (מולין פ.) שלא הכריעו חכמים אם ה'כוי' הוא מין חיה או מין בהמה, ונתנו לו מקצת דיני חיה ומקצת דיני

לעבדו בלבב שלם, ולא מוותר על שום פרט מהתפילות ומלימוד השיעורים הקבועים, וכל שכן מלימוד התורה שיושב באוהלי תורה בכל היום, ובדיוק לו לא ישאר מספיק... היעלה על הדעת לומר כן ח"ו.

'שויתי ה' לנגדי תמיד' לא להסיח דעת מזכירת הבית"

בחכמת התורה להגר"ש קלוגער זצוק"ל
(שנת תקפ"ג ד"ה ו'אמ"ה) מבאר את הדימוי של הדלקת המנורה בשמן זית לדברים שאמרה היונה לנח, שהנה נח איש צדיק במשך שנה תמימה דאג להאכיל ולכלכל את כל רבבות החיות הבהמות העופות והרמשים שהיו עמו בתיבה, ועם כל זה אמרה לו היונה אחר כך כשחזרה ועלה זית טרף בפיה, שמוטב שיהיו מזונותיה מרובין כזית ביד הקדוש ברוך הוא, ולא מתוקים כדבש בידי בשר ודם (עינין יס:), וזה היה מוסר השכל עצום לנח, שכעת כשיוצא הוא מהתיבה ומתחיל לבנות את העולם מחדש, יזכור תמיד שכל פרנסתו היא רק מהקב"ה, ולא יחשוב שהוא זה שמפרנס את עצמו.

ואמרו חז"ל (33 כ"ה:): שהמנורה רומזת לחכמה והיינו חכמת התורה, ולכן 'הרוצה להחכים ידרים', וכן השמן זית מורה על התורה, כמו שאמרו במדרש (73 כ"ה ז

ההנהגה של הבריאה, שהכל תלוי ועומד בהחלטת הדיינים על פי התורה, שבכוח התורה אפשר לשלוט על הבריאה, וכאמור לעיל שהטבע תלוי בתורה ולא ח"ו להיפך.

ומעתה יש לבאר שזהו עניינו של חודש אדר, שבו מתגלה הענין של 'אלופו של עולם דר' (מאור עיני פ' מנומה ד"ה ויקסו, ועוד) דהיינו שה' יתברך נמצא ממש 'בקרבו' ואין שום כוח זולתו, כמו שהתגלה בנס של פורים, שכל ההנהגה בעולם היא אך ורק מחיותו של השי"ת ב"ה, וזה מתגלה בכל החודש, אשר כאמור בו יש את הרמז שהתורה היא הקובעת על הטבע שמונהג מלעילא, ולא חס ושלוש שהבריאה שולטת על הטבע. ולכן בחודש זה מקיימים את מצוות זכירת מעשה עמלק, שכן בחודש זה הזמן גרמא לעקור את הספיקות של ההשגחה פרטית ואת פיתויי המקריות של עמלק וגונדא דיליה.

דברים אלו הם פשוטים ואמיתיים, ולכן המחיה של עמלק מרמזת על 'אמת' כמובא לעיל מהרה"ק מראפשיץ, כיון שהאמת היא כאמור לעיל, ולא כדמיונותיו של עמלק שורש הרע שיש עוד חשבונות זולתי קיום התורה והמצוות. וכי איך אפשר לחשוב שהשי"ת ששליש מהיום יושב זון ומפרנס לכל ברואי העולם (מגד"ר פרק יג) 'ישכח' בדיוק את מי שרוצה ומשתדל

ג, וזה שאמר כאן המדרש שהשי"ת רוצה שהתלמיד חכם [הנרמז בשמן המנורה] יוציא וילמד את המוסר מהיונה של נח, ויזכור תמיד שרק הכורא ית"ש הוא הזן ומפרנס לכל, מקרני ראמים ועד ביצי כינים, ואין שום כוח אחר זולתו, ולכן הסמיך לכאן את הפסוק 'הינך יפה רעייתי הינך יפה עיניך יונים', שילמדו את הלימוד מהיונה של נח.

בדרך זו נוכל לפרש את הקפידא שיהיה הלחם תמיד על השולחן, שהרי אמרו שם שהשולחן רומז לתמכין דאורייתא בחינת 'בשמאלה עושר וכבוד' (משלי ג טו) ולכן 'הרוצה שיעשיר יצפין', ותומכי התורה שעוסקים בפרנסה מוטל עליהם להישמר ולהיזהר ביתר שאת לבל יעלה במחשבתם הלילה שום מחשבה של 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', ועליהם לשנן ולזכור תמיד את השי"ת, כמו שכתוב (תהלים טו ט) 'שויתי ה' לנגדי תמיד'. [ולכאורה מן הראוי להעביר את הלוחות שכתוב עליהם 'שויתי ה' לנגדי תמיד' מבית הכנסת וביהמ"ד - לבתי המלאכה ולמשרדים, שכן בהם יש הרבה יותר חשש לשכוח את השי"ת מאשר כשיושבים בבית המדרש]. ועל זה אמרה התורה שיהא על השולחן בחינת התמכין דאורייתא, לחם פנים לפני תמיד - שיוכרו תמיד בלי שום הפסק את פני השי"ת המשגיח עליהם ומנהיגם.

בכך יובן לנו ענין האפוד והחושן המחובר אליו, דהנה אמרו בגמרא (ערכי טו.) שהאפוד מכפר על עבודה זרה, והחושן על מעוותי הדין. ונאמר בדרך רמז דהנה זה פשוט שמחשבות של 'כוחי ועוצם ידי' ושכחת ההשגחה הפרטית הן הנה מחשבות של עבודה זרה ממש. וכן ענין 'מעוותי הדין' מרמז על המחשבות הזרות שיש לאדם בעת שרח"ל מתגברת עליו מידת הדין מן השמים, וצרות רבות ורעות ואפופות אותו ל"ע, והיצר הרע מצליח להכניס בו הרהורי כפירה שכנראה יש כאן עיוות הדין, כי מדוע זה מגיע לו, ולמה דווקא הוא נענש, והרי הוא עובד ה' מופלג, וכדומה לזה.

ואמרה התורה שיש להישמר ולהקפיד שלא יזח החושן מעל האפוד, דהנה בחושן נתנו את האורים והתומים, ויורמז בזה, שהאורים מורים על זמן של רחמים מגולים ואור בהיר, בחינת 'ליהודים היתה אורה' (אסתר ט טו), ואילו 'התומים' מסמלים את הזמן של ההסתור והחשכות, שבו יש להתחזק בתמימות ובאמונה פשוטה, להאמין שהכל לטובה והכל הוא ממקור הרחמים, ולהיות בבחינת 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך - התהלך עמו בתמימות וכו' כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו' (דברים יט יג וכו' י טז) וכל זה נרמז בענין התומים.

ונעלם. מה גם שעל ידי קריאת המגילה מתגלים כל ההסתרות וההעלמות, ומתגלה בחוש שה' הוא המלך והמנהיג לכל הבריאה, וכל פרטי ההנהגה שיש בעולם כולם הם אך ורק מכוחו וחיותו של הבוית"ש.

כאשר האריך בזה בספה"ק קדושת לוי (לפורים, קדושה ראשונה) וזה חלק מלשונו המלהיב: 'לכן יתלהב האדם בקריאת המגילה, ובשמעו יבין את עצמו לקבל עליו מאותו יום עול תורה ומצוות, ויתחדש בנשר נעוריו, וישמח בעול קבלת תורה. ויבון בקריאת המגילה שיודכבו כל העולמות, ואפילו העולם הזה הוא עולם המבע יודכבו על ידי קריאת המגילה, וישמח מאוד שיודכבו כל העולמות ויקוים מקרא שכתוב (ספלים קד 66) 'ישמח ה' במעשיו'. ויבון שבכל דיבור שיוצא מקריאת מגילה נברא הארה, וכל דיבור שיוצא נברא מלאך אחד, מה מאד יתלהב האדם כשיעלה במחשבתו שמכל דיבור ודיבור שמח הבורא בו, ונברא מלאך, מה מאוד יתלהב האדם, כי כן הוא בדברי קדושה, והשם יתברך שמח בקריאת מגילה של בני ישראל, ונדוכבו כל העולמות וכל הנשמות'.

בימי הפורים הזמן ראוי ומוכשר להאריך בתפילות ובתחנונים מעומקא דליבא

ממי"א על ידי שיחיה האדם כך ובכל המצבים שעוברים עליו יהיה סמוך ובטוח בהשי"ת, בחינת האורים ותומים, יכפר בזה על המחשבות של העבודה זרה ועיוות הדין שנפלו בדעתו כשהיה לו 'א שוואכע מינוט' ל"ע, ועל ידי שלא יזח החושן מהאפוד, יוכל שפיר לתקן את כל מה שמעה במחשבתו. וגם בכוח ההילוך המחשבה הזוהי ויכל האדם לזכות לחיות בנן עדין עלי אדמות, ולהיות מלא שמחה ותקווה, בלא שום מחשבת ייאוש ופחד דאגה ומורא, משום דבר ומקרה שבעולם, בידעו ובזכרו שהשי"ת מנהיגו בכל רגע ועת, ותמיד עיניו פקוחות על כל מצעדיו, ומה לו כי יירא ממאורעות העולם הזה.

'לקיים את ימי הפורים האלה' גודל וערך הזמן בימים האלו

בשבוז זה נכנסים אנו לימי הפורים הקדושים, אשר רבותינו הקדושים הלהיבו את הלכות באש קודש לדעת ולזכור שבימים האלה נפתחים מלמעלה שערים ועולמות נשגובים, ונשפע שפע רב ברוחניות ובגשמיות, והזמן גרמא לכל הרוצה לבוא אל המלך מלכו של עולם להתחנן לו ולפעול כל משאלות ליבו לטובה ולברכה, בפרט בשעת קריאת מגילת אסתר נשפע אז שפע רב ועצום משורש גבוה

ובדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה (דברים 7 י) כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו בה' אלוקיני בכל קראנו אליו.

יעזור השי"ת, שבזכות שקיימנו היום את מצוות זכירת עמלק, נזכה שהשי"ת ימחה מלעילא את כל כוחות וענייני העמלק בפרטות ובכללות, וכמו שאמרו במדרש (פסיקתא רבתי פסקא 3 - זכור): 'אמרנו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, רבון העולמים אתה אומר לנו הווי זכורים [למחות] את זכר עמלק, בשר ודם אנו, לשעה אנו, אתה שאתה חי וקיים לעולמי עולמים הוי זכור, אמר להם הקדוש ברוך הוא, בני אין לכם אלא להיות קוראים פרשת עמלק בכל שנה ומעלה אני עליכם כאילו אתם מוחים שמו מן העולם', ועי"ז יתבטלו כל כוחות הרשע והרע, ונזכה לקיים את ימי הפורים האלה כזמניהם מתוך שמחה ומנוחת הנפש, ויושפעו עלינו כל ההשפעות הטובות של ימים אלו, ונזכה להיוושע בנאות עולם במהרה בימינו אמן.

על כל מה שצריך האדם, ויש לזכור שעיקר המשכת השפע היא בעבודות היום עצמו, ולא בסגולות צדדיות וטפילות שאינם עיקר העבודה. יש להשקיע בשעות הספורות שבהם מתפללים וקוראים את המגילה, ולא למהר לשום מקום כי לכל זמן ועת ובעז"ה יגיע האדם לכל מה שצריך לעשות ביום הזה. יש לזכור שהעת רצון הזה מתעורר רק פעם אחת בשנה, ויש לתופסו ולנצלו, בהתקשרות ודביקות לבוכ"ע, ובתפילות בכוונה בהשתפכות הנפש ובקרבת ה', ובה נפעל בעזר השי"ת את כל הישועות לנו ולכל ישראל.

וכבר כתב הרמב"ם (נסוף מגין המנוחם נחמילת ספר יד המזקה) שתכלית כל מצוות הפורים הוא כדי להחדיר לנשמותינו את 'האיינשפריץ' [חיסון] של האמונה והבטחון, וכדי שנוכור 'שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך', וזה לשון קדשו: 'וציוו לקרות המגלה בעונתה כדי להזכיר שבחיו של הקדוש ברוך הוא ותשועות שעשה לנו והיה קרוב לשוועינו, כדי לברכו ולהללו

שיד-זות קוז-ש

משתה היין בעת המשך רעווא דרעוויזן פרשת תצוה
שושן פורים תשפ"א

◆ כטוב לב המלך ביין ◆

פנינים יקרים דברי חיזוק נפלאים ורזין עילאין
שנאמרו בעת שולדה"ט ומשתה היין

ינתן גם מחר ◆ והוא יהיה לי לעטרת צבי ◆ דור עיקש ופתלתול ◆ אשר לא כדת
לא יעברו מותוך היהודים ◆ עת כי אפתח פי בנשמת כל חי ◆ מבטן שאול שיוועתי
והדל לא ימועיט ◆ קושטא קאי ◆ עד דלא ידע ◆ הכסף נתון לך ◆

ינתן גם מחר

יש מכתב נורא מרביה"ק העטרת צבי מזידיטשוב זי"ע על מעלת השתיה ביום שושן פורים,
וזה לשון קדשו: זבקשתי שתשמחו ותשישו בשמחה בימי הפורים האלה, וכל השותה
בפורים כאילו התענה משבת לשבת, וכו', והנה פוריים עולה מספר וא"ו ימיו"ם והשתיה בה
מצוה כתענית כדאמרינן במד ברירה דרבינא ונמצא כאילו התענה ששת ימים, והוא מלשון
שממנו נשתת עלמא ובוה מקיים כל הנבראים שמים וארץ הים וכל אשר בם. והנה יום השביעי
אשר עליו נאמר כטוב לב המלך ביין נודע כי יום השביעי כולל כל הששת ימים, ולכן פורים
השני שושן הוא נגד יום השבת והם נגד וא"ו ימים אחרים, ויום הי"ג אשר הוא יום קהילה לכל,
כי הוא המקהיל כל הי"ב ימים בסוד אהר"ן הכה"ן המעיב ומאיר היא גימ' פוריים, ולכן י"ג ימים
כמנין תשכ"ח ומתחלת מחיית עמלק בתיבת זכו"ר ודרשינן זכרהו על היין, ומסיימת בתיבת
תשכח דחייב לבסומי עד דלא ידע וכו', ומתקן הי"ג ימים המרומוזים בימי הפורים משנכנס אדר
אשר היו בהם שליטת הצר ביום י"ד במנין שתי"ה וי"ג כוללים נגד הי"ג ווי"ן הנאמרים ביין,
כמנין תשכח מן הלב כל הדברים המונעים העבודה, (סוכה ב"ר מ"ג ע"ג).

והוא יהיה לי לעטרת צבי

[לפני אמירת 'בני היכלא' בנוסח זידיטשוב]:

רביה"ק העטרת צבי זי"ע החזיק עצמו למקבל שלישי מהבעש"ט הק' זי"ע. בעצם הוא היה תלמידם של הרה"ק הרבי מלובלין, המגיד מקאזניץ, האפטאר רב, הרה"ק הרמ"ל מסאסוב ומהצמח ה' לצבי זי"ע, אבל בהיותו ילד עבר בעיירתו תלמיד הבעש"ט הק' ואימו לקחתו להתברך מפיו, ועל כן החזיק עצמו למקבל שלישי, דהיינו הבעש"ט ותלמידו, והוא שנתברך ממנו.

דוד עיקש ופתלתול

הרה"ק מבעלזא זי"ע אמר בשם הרה"ק מאפטא זי"ע שמושיח צדקנו יבא לדור שפל מאד, והראה הרה"ק מבעלזא היאך הרה"ק מאפטא אמר זאת, שאמר שמושיח יבא לכוה דור שפל, 'אזא נידריג דור', 'אזא נידריג דור', ובכל פעם הנמך ידו למטה כלפי הארץ יותר ויותר. ודייקא לדור כזה שהוא דור שלנו מושיח צדקנו לבוא ולהתגלות, אף שאיננו רואים ולא שומעים שום סימן עדיין. והיינו מאשפת ירים אביון, אשפ"ת רמז לשנת תשפ"א.

אשר לא כדת

ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת. האריה"ק (שעה"כ ענין הפורים פ"ב) מגלה לנו סודות נוראים שבפורים נתגלה אור גדול מעולם הנקרא יסוד אבא אשר בכל השנה אין מאיר אור זה, ומרדכי הצדיק הוא מעולם זה הנקרא יסוד אבא. המן הרשע אמר אלקיהם של אלו ישן הוא, ומבואר באריה"ק שהמן הרשע בגודל קליפתו ידע והשיג שכלל ישראל היו אז במוצב של תרדמה גדולה אשר בלשון האריה"ק נקרא תורמיטא, כמו המדרגה של העולם בראש השנה לפני תקיעת שופר, ומרדכי הצדיק שהוא מעולם יסוד אבא הוא בחינת הנסירה שבראש השנה שעל ידי התקיעות מתחדש הבריאה ונמשך חיות חדש להעולם. והמן הרשע חשב שאלקיהם של אלו ישן הוא שעל ידי בחינת התרדמה כביכול הקב"ה עזב את כלל ישראל וכבר אינם חשובים אצלו ועל כן יכול להשמיד ולהרוג את כל היהודים מטף ועד זקן, אבל לא ידע את הסוד של העולם יסוד אבא שמתגלה בפורים שעל ידי זה נתגלה מהו נשמה של יהודי.

ועד כמה הדור היה במצב שפל למדים אנו מדברי החתם סופר (דלוסיס ולאגות חת"ס עמ' קט) שאמר בשם רבו הרה"ק ר' נתן אדלר זי"ע על דברי הגמרא במסכת שבת (ק"ד פ"א) מכאן מודעא רבא לאורייתא, מכיון שכפה עליהם הקב"ה ההר כגיגית וקבלו את התורה בכפיה, ואמר שבימי המן אכן אמרו כלל ישראל מודעא רבא לאורייתא וחשבו בדעתם שכיון שהקב"ה הגלם כבר אינו חפץ בהם ואין הם צריכים לשמור את התורה שקבלו בכפיה ועל כן הלכו לסעודתו של אחשוורוש שהיה בו חילול השם וג' עבירות החמורות רח"ל, ואף ראו את אחשוורוש יושב בבגדי כהונה ומשתמש בכלי המקדש, שבדור קודם כשבלשאצר השתמש בהם נהרג באותו לילה, וכאן ראו שמשתמש בזה ולא הזיק לו על כן היה הסתר גדול וחשבו שכעת אין הם כבר העם הנבחר רח"ל.

ומרדכי היהודי הוא היה היחיד שבאותו הדור שלא השתחוה להמן ולא הלך לסעודתו של אחשוורוש והוא לימד דעת את העם שאף בשפלות כזו שהיו נמצאים אז, מ"מ אין הקב"ה מואס בהם, ונשמתם אשר בקרבם הוא חלק אלוק ממעל ממש, וטועים הם לומר שהקב"ה עזבם לנפשם רח"ל. וכשיהודי זוכה בפורים מתגלה אצלו הגילוי של יסוד אבא שמרדכי האיר לכלל ישראל שבכל מצב ומצב הרי הוא בן אהוב להקב"ה. וזהו כוונת הכתוב ובכן אבוא אל המלך, 'ובכן' גימטריא יסוד, אבוא נכתב חסר ו' אתוון 'אבא', והיינו יסוד אבא, שעל ידי האור של יסוד אבא אל המלך, אפשר להתקרב להקב"ה.

לא יעברו מתוך היהודים

יימי הפורים האלו לא יעברו מתוך היהודים. באריה"ק ביאר שלא יעבור מתוך היהודים האור שנתגלה בפורים, ובליקוטי תורה להרה"ק מטשערנאביל זי"ע (לפויס ד"ה המן מן המורה) מגלה שאור זה נשאר עד סעודת אסתר ביום שני של פסח, ולכן ביום הפורים מתחילין שואלין ודורשין בהלכות הפסח מכיון שעד פסח ממשיך האור של פורים.

עת כי אפתח פי בגשמת כל חי

[לפני אמירת נשמת]:

שמעתי בשם הגה"צ המשפיע ר' משה וואלפסון זצ"ל שהיה בשנת תשס"ח בירושלים עיה"ק בימי פורים המשולש, וביטא את הזכיה של פורים המשולש שבשנה כזה זוכים אנו לומר תפילת נשמת ביום הפורים.

מבטן שארל שיוועתי

הציילֶה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי. בגמרא (מגילה טו:) שאסתר אמרה זאת על המן, ויש לרמוז כי 'הציילֶה מחרב נפשי' ר"ת המן, מיד כלב יחידתי שהמן הוא קליפת כלב. הרב אהרן ישעי' ראטר אמר בשם החזון איש זצוק"ל שלא הוציא מפיו הק' תיבת כלב מכיון שקליפה זו קשה היא למאד. והרה"ק מבעלזא זי"ע קרה להרשע מדייטשלאנד שהחריב את העולם בכינוי 'די משוגענע הינט' מכיון שהיה מקליפת המן.

ידוע שחוש הריח של הכלב מפותח מאד, ובכל העולם משתמשים עם הכלב בצבאות העולם ובמשטרי המדינות בכדי לחפש על ידי חוש הריח שיש לו, שאף במצב שלא רואים כלום ולא שומעים כלום, על ידי חוש הריח אפשר לגלות דברים נסתרים מאד.

בן ראינו בשנות ראינו רעה בחורבן העולם באירופה שהמשוגענע הינט [כלשון הרה"ק מבעלזא זי"ע] היכן שרק הריח ריח של יהודי אף שלא ראו על האדם ולא שמעו שום סממן של יהדות וכבר דורי דורות היה מנותק מיהדות וכלל אינו יודע מה זה יהודי ואיך יהודי מתנהג, מ"מ אם רק א' מוזקיניו לפני כמה דורות היה יהודי, כבר הריח עליו ריח שהוא יהודי וגזר אומר להשמידו.

זאת מכיון שחוש הריח לא נפגם כמו שמבאר הבני יששכר (מודע פדר ממלך 6 פוס ט), ועל כן אף שלפעמים לא רואים ולא שומעים עליו שהוא יהודי, אבל מריחים שהוא יהודי, וכמו שנמשלו ישראל לסוגה בשושנים שיש להם ריח טוב כשושנים, ואף שחשב שכבר נתרחק מה' ואין לו שום שייכות לכלל ישראל, היה הקליפה ההיא המשוגענע הינט שהיה מקליפת עמלק והמן רודף אחריו להשמידו.

מזה עצמו למדים אנו שאין הקב"ה מרפה משום יהודי שבעולם, אף שחושב בדעתו שנפל לעמקי הקליפה ועמלק מפתהו שכבר עזבו הקב"ה רח"ל, מ"מ כיון שיש עוד הנקודה של ריח שלא נפגם זהו הראיה שהוא אהוב ונחמד אצל הקב"ה, וזהו קיימו וקבלו מרוב אהבת הנס כמו שכתב רש"י, שבפורים נתגלה האהבה של הקב"ה לכלל ישראל אף במצב שחשבו שהם אחרי ייאוש ח"ו.

וזהו אסתר מן התורה מנין שנאמר 'ואנכי הסתר אסתיר', שנקודת האנכי שבכל יהודי ויהודי אינו נכבה לעולם אף שנראה שהוא בהסתר בתוך הסתר, וזה בא יום טוב פורים ללמדנו,

שקליפת המן ועמלק הוא להשמיד ולהרוג את כל היהודים, שיתייאשו מעצמם באומרם שכמו שהנני נראה וכמו שהנני מתנהג עד היום כך אשאר ואין לי תקווה להתעלות ולהתקרב לבורא כל עולמים, אולם בפורים נתגלה לנו שלא כן הדבר, אהבתו של הקב"ה מתעוררת על כלל ישראל ללא שום גבול ומעצור, וכל יהודי ויהודי בכל מצב אשר הוא רק נמצא אסור לו להתייאש.

והדל לא ימעיט

חייב אינש לבסומי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, מרדכי אותיות ר"מ דכ"י, ותיבת דכ"י גימטריא ד'ל', והם שני בחינות נראות כסותרות, אולם מרדכי מאיר לנו ביום זה של פורים שהאדם צריך להתבונן בגדלות הבורא איך שהוא רם על כל רמים, אולם מתוך כך אם יגיע האדם שירגיש רם בעצמו איך שהוא שוה משהו על ידי שעושה משהו ועובד את ה' וכדו', לכך צריך מיד לזכור דל שהוא דל ושפל ואין לו כלום מכוח עצמו.

ויש בחינה הפוכה שלפעמים מרגיש האדם בעצמו איך שהוא דל, וקליפת עמלק מתגבר עליו לייאש אותו איך שנתרחק מהקב"ה ועל ידי כן מכניס בליבו מחשבות יאוש לעזוב את דרך התורה ולומר מודעא רבא לאורייתא ושיתנהג בהפקרות רח"ל, אזי צריך לעורר את עצמו בבחינת רם ולדעת שהוא איש יהודי עם מרדכי ולהתגבר על עמלק שבגימטריא רם, ובחוש הריח שלא נפגם ועדיין יש בו הנקודה הפנימית יעשה נחת רוח לבורא כל עולמים בכל מצב שהוא נמצא, וידע שהוא אלי וחי גואלי וצור חבלי בעת צרה.

וזוהו בחינת מרדכי, שמרמוז כאמור על רם דל, והיינו שצריך להתחזק על ידי שני ענינים אלו. ארור המן וברוך מרדכי, שאף הדל יכול להתעלות להגיע למצב רם והקב"ה אינו מוותר ואינו עוזב שום יהודי.

קושטא קאי

אסת' ר"ת 'אמת ראש תוך סוף', שתיבת אמת מורכב מאותיות של ראש תוך וסוף הא"ב, שבפורים נתגלה האמת שאי אפשר לכבות הנקודה הפנימית שמוסתרת בתוך היהודי, וזהו דברי שלום ואמת שכתב מרדכי אל היהודים.

עד דלא ידע

חייב אינש לבסומי עד דלא ידע, באריה"ק נתבאר ששם בטחון אכדט"ם גי' ע"ד, וזהו חייב אינש לבסומי בפוריא ע"ד דלא ידע, שיהיה בטוח בה' אפילו שהוא במצב של לא ידע בין ארור המון לברוך מרדכי, שאף אם נראה כארור המון מ"מ הוא ברוך מרדכי, ובוטח בזה על ה' שבכל מצב הוא ברוך מרדכי והקב"ה אינו מחלק בין זה לזה, כולם אהובים אצלו בין העוסק בקבלה וכו' ובין האדם הפשוט נפש שפילה שמרגיש כארור המון רח"ל, אצלו אין הבדל, בפורים נתגלה שאין נפקא מינה ביניהם.

הכסף נתון לך

'ועשית משבצות זהב', פעם אחת בפרשת תצווה אמר רבינו הרה"ק מלובלין זצ"ל בסעודת ליל ש"ק, יש לי לומר איזה דבר אבל אינם מניחים לי ולא אמר אז תורה על שלחנו, וכן היה בסעודת ש"ק, ובסעודה שלישית אמר 'עתה יש לי רשות לומר מה שהיה במחשבתו, הפירוש ועשית שהשי"ת ב"ה יעשה לכל אחד מישראל שיהיה להם משבצות זהב תיבות מלאים עם זהב וכל טוב, אמן כיה"ר, (אור מלא פרשת תצווה ד"ה ועשית).

תשואות חן חן

להאי גברא יקירא איש האשכולות אשר ליבו רחב כאולם להטיב לכל
הרה"ג רבי פלטיאל קליין שליט"א
העומד לימיננו בכל עת בלב ונפש הפיצה בהצנע לכת
על אשר המציא לידינו מאמר זה מבית גנזיו
ולמשגהו בדומה לו האברך כמדרשו אב בחכמה ורך בשנים
הרה"ג יעקב חנניה כהן שליט"א
מסופרי המלך מדי שבת בשבתו ומועד במועדו
על עריכת המאמר בטוטו"ד
זכות התורה והרבים יעמוד להם להיושע
בכל מילי דמיטב ולשמחה כל השנה

על משמר הסת"ם

היות שמתקרב ימי הפורים והזמן גרמא שכלל ישראל מתכוננים לקראת החג בקניית מגילת אסתר, ומקובל אצל הסופרים (ואולי בטעות) שמגילת אסתר מותר לכתוב אעפ"י שעדיין אינו בקי בהלכות כתיבת סת"ם, ונמצא שחלק גדול מהמגילות שנמכרים בשוק נכתבו ע"י סופרים מתחילים שאינם בקיאים בהלכות.

ויסוד הדבר מבוסס ע"פ מה שכתב הרמ"א באו"ח (סימן תרצ"א ס"ב) וז"ל: ובדיעבד אין לפסול מגילה משום חסירות ויתירות, דלא גרע מהשמיט בה הסופר אותיות דכשרה, כמו שנתבאר (סימן תר"צ סעיף ג') דאם השמיט הסופר באמצעה תיבות, אפילו עד חציה, וקראם הקורא על פה יצא, עכ"ל. ולפי"ז אפילו שיש חשש בהרבה אותיות שלא כתבן כתיקונן כיון שאינו בקי בהלכות מ"מ רחוק מאד לומר שקיים חשש ליותר מחציה.

אמנם עיין במשנה ברורה (סימן תרצ"א סק"ד) שכתב הרמ"א דבדיעבד כשר היינו שכבר קרא בה או שאין לו מגילה אחרת, ומקורו מהמג"א.

**וממילא פשוט שאין לקנות מגילה כזו לכתחילה
ולקרות בו והתורה חסה על ממונם של ישראל
ולא יניח מעותיו על הקרן הצבי.**

ומכאן תצא הקריאה לכלל הסופרים שלא יכתבו מגילות עד שאינו בקי היטב בהלכות כתיבת מגילה כמו בסת"ם.

בברכת קימו וקיבלו היהודים עליהם
וע"ז באנו עה"ח

נפתלי צבי ראטטענבערג

משה שאול קליין

יעקב מאיר שטרן

וַיֵּאמֶר הַמֶּלֶךְ בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן זֶה שְׂאֵלְתְּךָ וַיַּצֵּת לָךְ

לאור דבריו הקדושים והמלהיבים של רביה"ק שר בית הזוהר בעל העשרת צבי מזידיטשוב זי"ע בנדלל מעלת ימי הפורים בכלל והשתיה כדת בהן בפרט שהוא "סגולה בדוקה ומנוסה לקרוע כל המסכים המבדילים להמתקת הדינים וביותר כיום שושן פורים שהשותה בו נחשב כתענית ב' פעמים משבת לשבת" וידוע כמה הפליאו ונהירו רביה"ק זי"ע בדבריו הק' ולהדר בהן

על כן הננו להודיע אשר קעו"ה תקיים
במוצ"ש כי תשא ליל שושן פורים
בהמשך סעודה שלישית עת רעוא דרעוין

מעמד שולחן הטהור ומשתה היין

לקיים את ימי הפורים האלה בזמנאם בשמחה וששון ומשתה זיום טוב להלל ולהלל והשתיה כדת אין אונס במקהלות עם רב בקול ריעה וצהלה במחולות וריקודים בכלי שיר מכלים וכלים שונים

בראשות

כ"ק רבינו אב"ד שליט"א

בהיכל בית מדרשינו

רח' רשב"י 12

מנחה 15 דקות לאחר זמן הדלקת הנרות

ובזכות ועל דעת רביה"ק נבנ"מ מזה לכל השפעת הימים הנעלים ולהמתקת הדינים בשורשם ולהשפעת טובות רוב עד בלי די

ברבנות ימינו הפורים האלו לא יעברו

הצא"ק

מקובל מפי הרד"ק מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע שכל השותה כפורים הוא סגולה להמתקת הדינים ונמתקים כל המסכים המבדילים והוא ברוך ומנוסה (סגלת ישראל) כתב הרד"ק העשרת צבי מזידיטשוב זצ"ל ש במושן פורים יוכלים לפשול יותר מכפורים (עבודת עבודה-טאהש)

**ואלו יעמדו על הברכה ידידנו הנכבדים הע"י
שנדבה לבם לקחת חלק בהוצאות הגליון לזיכוי הרבים**

**הגאון רבי אפרים אהרן זארגער שליט"א
בעמח"ס 'מנחת אפרים'**

**לדגל הכנס בנו הבה"ח ערדו לגדולות
כמד אברהם צבי נ"ו
לעול תורה והמצוות**

**זכות הרבים תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב
מתוך אמונה ושמחה וכל טוב סלה**

**להשתתפות בהוצאת הדב"ק בתרומות והנצחות
נא לפנות לפקס המערכת • או לפל': 058.32.94.976**